

ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАД
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАШТИТУ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: V-03 број 501-48/24
06.12.2024. године

ИЗВЕШТАЈ О ЈАВНОМ УВИДУ У НАЦРТ СТРАТЕГИЈЕ ЗЕЛЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Секретаријат за заштиту животне средине је на основу Закључка Градоначелника града Београда број 404-4431/23-Г од 08.06.2023.године закључио уговор број V-01 број 401.1-45/23 од 13.06.2023.године са Универзитетом у Београду-Шумарски факултет за израду „Стратегије зелене инфраструктуре града Београда“ (у даљем тексту: Стратегија), а након спроведеног поступку јавне набавке број 3/23.

Решењем Градоначелника број 02-6363/23-Г од 01.09.2023,године, формирана је Радна група за израду предметне Стратегије, која је обухватила представнике Секретаријата за заштиту животне средине, Секретаријата за пољопривреду, Секретаријата за привреду, Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове, Секретаријата за инспекцију, надзор и комуникацију, Секретаријата за саобраћај, Секретаријата за комуналне и стамбене послове, Секретаријата за културу, Секретаријата за образовање и деју заштиту, Службе главног урбанисте Града Београда, Министарства заштите животне средине, Управе за шуме, Републичка дирекција за воде, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Завода за заштиту природе Србије, Привредне коморе Србије, Института за шумарство, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“, ЈВП „Србијаводе“, ЈУП „Урбанистички завод Београда“, ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда“, ЈКП „Зеленило-Београд“ Београд, ЈВП „Београдводе“, ЈП „Ада Циганлија“, ЈП „Градско стамбено“, ЈКП „Београдски парк“ као и представнике цивилног друштва „Удружење пејзажних архитеката Србије“, „Центар за експерименте и урбане студије“, „Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину“, „Удружење за Пејзажну хортикултуру Србије“, „Нова планска пракса“ и „Колектив Министарство простора“. У току израде Стратегије, одржане су четири радионице радне групе и велики број додатних билатерланих састанака са представницима надлежних институције.

У складу са Законом о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“ бр 30/18) и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр 135/04 и 88/10) Секретаријат за заштиту животне средине је дана 07.11.2024.године, на сајту града Београда www.beograd.rs, у рубрици Градски огласи, огласио Јавни увид у Нацрт Стратегије са Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину. Јавни увид је одржан у периоду од 07.11. до 25.11.2024.године. <https://www.beograd.rs/cir/gradski-oglasni-konkursi-i-tenderi/1812124-javni-uvud-u-nacrt-strategije-zelene-infrastrukture-grad-beograda-sa-izvestajem-o-strateskoj-proceni-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Заинтересована јавност је извршила увид у садржај наведених докумената. Мишљења, примедбе и предлоге о Нацрту стратегије са Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину (у даљем тексту:

Извештај) заинтересована јавност је могла доставити Секретаријату за заштиту животне средине у року одређеном за јавни увид, на email beoeko@beograd.gov.rs.

У складу са чл. 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр 135/04 и 88/10), Секретаријат за заштиту животне средине, је уз дописе под бројем V-3 број 501-48/24 од 15.10.2024.године упутио наведени Нацрт Извештаја заинтересованим институцијама, предузећима и надлежним органима на мишљење: Секретаријату за заштиту животне средине- Сектор за управљање заштитом животне средине, Служби главног урбанисте града Београда, Секретаријату за комуналне и стамбене послове, Урбанистичком заводу Београда ЈУП, Институту за шумарство, ЈКП „Београдски парк Београд“, ЈКП „Зеленило Београд“, ЈП „Србијашуме“, Заводу за заштиту природе Србије, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управи за шуме и Министарству за заштиту животне средине.

Такође, у оквиру јавног увида, дана 15.11.2024.године је одржана јавна презентација Нацрта Стратегије и Извештаја, у Великој сали на 20.спрату, у згради Градске управе града Београда, улица Краљице Марије број 1, у периоду од 12 до 15 часова. У прилогу можете видети записник са јавне презентације. (прилог 1)

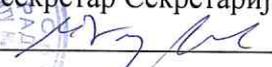
У току јавног увида у предметни Нацрт Стратегије и Извештаја нису достављене писмене примедбе.

Стратегија заједно са Извештаја се може упутити у даљу процедуру (Скупштини града Београда на доношење).

Прилог:

1. Записник са јавне презентације

В.Д. заменика начелника
градске управе града Београда
секретар Секретаријата

Ивана Вилотијевић

Град Београд
Градска управа града Београда
Секретаријат за заштиту животне средине
V-01 број 401.1-45/23
15.11.2024. године
Београд
27. марта 43-45

Записник са јавне презентације

Дана 15.11.2024.године у 12.00 часова, одржана је јавна презентација Нацрта Стратегије зелене инфраструктуре града Београда и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Презентација је одржана у згради Градске управе града Београда, улица Краљице Марије број 1. у Великој сали на 20. спрату.

Јавној презентацији су присуствовали представници ЈВП „Србијаводе“, Секретаријата за заштиту животне средине, Министарства заштите животне средине, удружења грађана ЦЕУС-а, УНЕП-а, одборник Скупштине града Београда и грађани.

Весна Шабановић представник Секретаријата за заштиту животне средине (руководилац Сектора за стратешко планирање, управљање пројектима и климатске промене) је поздравила и захвалила се присутнима у име Секретаријата за заштиту животне средине, након чега је укратко описала процес израде Стратегије и процедуру јавног увида.

Стратегију је презентовао проф. др Борис Радић, руководилац израде Стратегије. Након тога је Мирослав Марић, члан стручног тима, презентовао Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Након јавне презентације уследила су питања и коментари присутних.

Милица Лукић је изразила позитиван став према представљеној Стратегији, похвалила разноликост радне групе за израду Стратегије и начин анализе измењених климатских услова. Такође је поставила питање да ли еколошки индекс, као веома применљив и квантитативни показатељ, може бити више интегрисан у Стратегију у оквиру посебних циљева 2 или 3. Милица Лукић је и питала да ли је обрађивач унапред мапирао потенцијалне сараднике, организације цивилног друштва, научно истраживачке организације итд. који ће бити носиоци активности и да ли су идентификована потенцијална ограничења имплементације Стратегије у рубним деловима града?

Одговор: Стратегија је документ јавне политике и као такав је настојала да системски „резервише“ простор да се зелена инфраструктура очува и развија на територији града Београда пре свега кроз формирање регулативе али и савремених приступа који треба да буду интегрисани у делове норматива планирања зелене инфраструктуре. Еколошки индекс је заправо један од норматива планирања и интегрисан је у активностима 2.2.3 која се односи на израду приручника за интегрални развој и нормирање зелене инфраструктуре за потребе планирања града Београда као и у делу који се односи на измену и допуна Закона о планирању и изградњи и његових подзаконских аката.

Што се тиче организација и цивилног друштва, они су идентификовани као носиоци појединих активности, али нису посебно именовани. У Стратегији су анализирани

начини како ће се спровести активност и у оквиру сваке мере као и ко су потенцијални носиоци активности и ко су партнери у складу са својим надлежностима.

Израда Стратегије се заснива на једној форми „територијалне демократичности“ те се смернице за рубну зону могу препознати и имају потенцијал за развој у мери 3.1. Изградња елемената зелене инфраструктуре на основу усвојене просторно планске документације и активности 3.1.1 израда каталога потенцијалних локација за реализацију планираних елемената зелене инфраструктуре, пошто ће имати мање проблема и лакшу имплементацију елемената зелене инфраструктуре.

Ратка Чолић је изнела своје похвале на рачун представљене Стратегије. Такође је дала неколико сугестија које су резултат њеног искуства у изради Стратегије одрживог урбаног развоја Републике Србије, са предлогом да се следећи аспекти укључе у документ. У делу документа који се односи на Европска документа, предложено је додавање Територијалне агенде Европске уније 2030, поред већ наведене Европске урбане агенде. Такође је предложила разматрање продужења рока трајања Стратегије до 2034. године, с обзиром на комплексност активности које треба спровести. Истакнута је потреба превођења документа на енглески језик, ради бољег искоришћавања капацитета за учешће у међународним пројектима и сарадње са Министарством за европске интеграције. Ратка Чолић је и указала на потребу укључивања додатних извора финансирања поред буџета града Београда и јавних предузећа, као што су партнерства, мреже, пројекти и партиципација. Предложила је искоришћавање потенцијала грађана који су еколошки освешћени и желе сами да допринесу озелењавању. У том контексту, препоручила је да се грађанима пруже смернице о садњи, врстама биљака и неопходним корацима.

Одговор: Територијална агенда Европске уније 2030 ће бити обрађена у Стратегији. Размотриће се питање превођења Стратегије. У вези са роком реализације Стратегије, констатовано је да је сугерисано од стране стручног тима да је у предметном случају сврсисходно да период трајања Стратегије подразумева максимално дозвољен период који је дефинисан Законом о планском систему Републике Србије. Такође, за сваку меру у акционом плану су дефинисана потребна финансијска средства и извори финансирања који могу бити из буџета града Београда или у форми донаторских средстава.

Милица Лукић и Ратка Чолић су изнеле примере када су грађани самоиницијативно приступили уређењу појединих локација, али њихов рад је неретко бивао нарушен због начина рада и спровођења активности комуналних предузећа. Ова ситуација указује на потребу за бољом координацијом између надлежних служби и локалне заједнице у циљу одрживог развоја и очувања зелених површина.

Одговор: Једна од мера у Акционом плану јачање капацитета комуналних предузећа којим ће се унапредити годишњи програм одржавања, побољшање механизације али и да ће нова Одлука ревидирати категорије одржавања јавних зелених површина. Такође је напоменула, да када грађани покрећу неку иницијативу, потребно је да се обрате и ЈКП „Зеленило-Београд“, како би након извршених интервенција на зеленој површини, она била предата на редовно одржавање ЈКП-у. Такође је рекла да постоји Водич ка одрживим зеленим површинама, који је израдило Удружење пејзажних архитеката Србије, који је намењен друштвено одговорним компанијама и удружењима грађана где

је дефинисано који су то кораци који морају да се предузму да би нека површина била одржива.

Ана Митић (Центар за експерименталне урбане студије) је изјавила да је као члан радне групе имала увид у материјал пре јавног увида и да је еколошки индекс помињан у неким мерама. Такође је изјавила да активност 3.3.4. Изградња иновативних елемента зелене инфраструктуре на градском грађевинском земљишту, обухвата израду експерименталних модела и механизма сарадње грађана и јавних комуналних предузећа. Такође је питала у коју меру можемо интегрисати интензивнију изградњу елемента зелене инфраструктуре на водопривредним и пољопривредним површинама.

Одговор: Елементи ове активности се могу пронаћи у мери 3.2. Подизање елемената зелене инфраструктуре на основу студијске и развојне документације.

Љубинка Калуђеровић (одборник Скупштине града) је изнела своје мишљење да није потребно продужити рокове за извршење Акционог плана, јер би продужени рокови могли одложити реализацију активности. Такође, истакла је да планови детаљне регулације често служе искључиво интересима инвеститора, што може утицати на адекватну примену Стратегије. Сматра да је неопходно приликом израде планова ограничити просторе са специфичним климатским карактеристикама и са посебним ризиком по људе и на основу тога прецизно дефинисати проценат обавезних зелених површина а не обухватити све површине на исти начин или по просеку. Додатно је истакла потребу за формирањем радне групе у оквиру надлежног Секретаријата ради праћења и примене ових мера, као и да нова Одлука мора садржати услове који ће омогућити повећање и одржавање зелених површина.

Одговор: Као прва активност планира се доношење Одлуке о очувању и развоју зелене инфраструктуре, на основу Закона о заштити животне средине. Она ће имати и „заштитарски“ и развојни део, обухватиће обавезу израде норматива у планирању и обавезност израде сепарата чиме ће се смањити произвољност у планирању и доношењу одлука. Како је наглашено да велики број проблема произилази из постојећих процеса урбанистичког планирања, као једна од активности у акционом плану је укључивање стручњака за зелену инфраструктуру у Комисију за планове и Службу главног урбанисте. Након усвајања Стратегије на Скупштини града Београда, биће основано Координационо тело/ Радна група која ће пратити напредак у спровођењу Стратегије и Акционог плана. Секретаријат за заштиту животне средине одређује координатора за спровођење Стратегије и Акционог плана, који је и члан Координационог тела.

Ана Митић (Центар за експерименталне урбане студије) је споменула да би због повећања интензитета урбанизације, требало у новој Одлуци поставити минимум обавезних процената зелене површине или неку једноставну бројку, као што су то урадили Крагујевац и неки Европски градови.

Одговор: Одлука ће се односити на ниво града Београда као административног подручја града велике хетерогености те није могуће за целокупну територију дати униформну бројчану вредност.

Ана Репач (Министарство заштите животне средине Републике Србије) је истакла значај зелене инфраструктуре у процесу адаптације на климатске промене. Она је нагласила потребу да се активности адаптације спроводе на нивоу града, са посебним

акцентом на израду линијског зеленила. Нагласила је да је зелена инфраструктура већ препозната као мера у документима јавних политика које израђује Министарство заштите животне средине.

Александра Шиљић Томић (Програм Уједињених нација за животну средину) је изнела мишљење да је представљена визија изузетно добра, али је указала да предложене мере углавном акцентују побољшање квалитета живота грађана у градским срединама, док је мање пажње посвећено унапређењу квалитета биодиверзитета и животне средине. Истакла је да би било корисно додати одговарајуће формулације које се тичу биодиверзитета и животне средине, с обзиром на то да донатори често узимају у обзир ова питања приликом доношења одлука о пројектима и улагањима.

Одговор: Сугестија ће бити уважена.

На јавној презентацији нису изнети предлози за измену Извештаја о стратешкој процени заштите животне средине.

Јавна презентација је завршена у 15 часова.

Записник сачинила Тијана Ђуровић